

App: Livia en Thijmen

L: Kun jij iets van een
aapje op een stokje op
de piano spelen?

‘Wat een geregeld allemaal,’ zucht oma. ‘Ik krijg niet de tijd om rustig ziek te zijn,’ zegt ze er grinnikend achteraan. ‘Gelukkig kan ik het regelen nog zelf.’

‘Heb je die nieuwe mensen voor Flodder al geregeld?’

‘Ja! Nee!’ Ik heb gisteravond wel gebeld met hen. Ik had Noucha aan de lijn. Ze had het nog helemaal niet overlegd met Rachil. Ze had me, nadat Jennie toegezegd had dat Flodder bij hen kon komen, geappt. Ze hadden het in het verleden wel vaker over een poes als huisdier gehad en in haar enthousiasme had ze gereageerd. Misschien ook wel doordat ze er niet echt serieus over na behoefde te denken, omdat Flodder al naar Jennie zou gaan. Zij werken ook allebei niet meer en gaan nu vaker van huis.’

‘Gaaf het misschien niet door?’ vraagt Livia hoopvol.

‘Nee, misschien niet. Ik was wel wat teleurgesteld. Ze zegt het eerst toe en nu het zover is, krabbelt ze misschien terug. Flodder moet echt vandaag bij Jennie weg. Niet om Jennie, maar om Wodan.’

‘Dus er is nog een kans dat Flodder toch al snel bij ons komt?’

‘Lieve, reken daar écht niet op. Ik heb gisteren je vader nog gepolst. Ik vond hem al wel wat milder en’ –oma lacht ondeugend– ‘ik ben even op de zielige toer gegaan.’

‘Echt? Hoe heb je dat gedaan?’

‘Ik heb er de nadruk op gelegd dat jij iets moet hebben om je emoties te uiten. Je bent te groot voor je knuffel,’ zei ik. ‘Ik weet best dat je daar nog wel steun bij vindt, ook al ligt hij hier, maar dat hoeft je vader niet te weten. Een huisdier is heel helpend als je verdrietig bent. Ik heb verteld wat Flodder voor me betekende nadat opa overleden was en dat raakte hem wel.’

‘Wat lief van je oma.’

‘En... ik heb er ook bij gezegd dat de kans groot is dat je veel op straat zult zijn en met allerlei jongens om zult gaan als jij je emoties thuis niet goed kwijt kunt.’

‘OMA! Dat zou ik echt niet doen!’

‘Weet ik wel, kind. Ik denk ook niet dat je dat zult doen, maar er

zijn veel pubers die dat wel doen met alle gevolgen van dien... roken, drinken, vaperen, drugs.'

'OMA!' Livia giert het uit. 'Je bent echt erg!'

Oma lacht nu ook mee. 'Ik merk dat je moeder Flodder wel in huis wil nemen, anders had ik het niet op die manier gedaan. Je moeder wil je vader niet afvallen, dus daarom houdt zij zich op de vlakte.'

'Ja, mama is echt lief.' Livia zegt het op een vertederende toon.

'Nou zeg!' Oma geeft Livia een speelse duw. 'Je vader is ook wel lief, hè. Pas op met wat je zegt: het is mijn zoon!'

'Weet ik, omi, maar het is wel een stijfkop, een ontzettende stijfkop. Buuf zei ook al dat wat papa niet wil, hij niet doet. Dat was al zo toen hij een klein jongetje was.'

'Dat klopt,' geeft oma toe. 'Ik ken iemand die daar een beetje op lijkt.'

'Die ken ik ook.' Livia wijst met haar hoofd richting oma. Oma knikt terug en wijst met haar hoofd richting Livia. 'Ik hoop dat Noucha Flodder niet wil,' zegt Livia en snel er achteraan, 'of mag ik dat niet zeggen?'

'Ik hoop het wel!' Noucha en Rachil zijn lieve, rustige mensen. De eerste maanden nadat opa overleden was, brachten ze me elke maandag een warme maaltijd of vroegen ze of ik bij hen een hapje mee wilde eten. Dat heeft me zo goed gedaan. Ik kon altijd bij hen terecht. Voor opa's overlijden was Noucha gewoon een oud-collega, meer niet. Ze werden in die moeilijke tijd echte vrienden.' Livia ziet dat het oma goed doet om die herinnering op te halen. 'Ja meisje, in tijden van verdriet leer je je vrienden kennen.' Livia weet niets te zeggen. 'Als het bij Noucha ook niet gaat met Flodder, dan hoop ik echt dat ik je vader voldoende heb gekneet om...'

'Papa gekneet? Het is geen bal van deeg?!' Livia maakt met haar handen kneedbewegingen: ze vormt een bal en gooit de bal ver weg. Oma doet hetzelfde: kneden, een bal vormen en ze gooit de denkbeeldige bal omhoog en vangt het in haar geopende mond. Livia is blij dat de oude, fijne sfeer, de humor van oma en haar samen, weer terug is. Het ontspant haar.

'Pak maar een babbelaar uit het kastje. Dat is beter dan een klomp deeg.'

'Oma, kunnen we niet een nieuw lichaam voor je kneden?'

‘Als dat eens kon,’ zegt oma dromerig. ‘Helaas. Tot nu toe voel ik me nog aardig goed. Ik ben wel heel moe. Elke dag word ik vermoeider, maar ik heb gelukkig geen pijn. Daar ben ik blij om,’ voegt ze er monter aan toe.

‘Kun je echt nog blij zijn als je weet dat je misschien gauw dood gaat?’

‘Je moest eens weten, Liev. Natuurlijk ben ik af en toe verdrietig, maar daarnaast voel ik veel dankbaarheid. Ik ben dankbaar voor jou, voor je vader en moeder, de telefoontjes met tante Saskia, de mensen hier in de hospice, het contact met Maarten, mijn lieve vrienden, de mooie gesprekken, de kaartjes, al die mensen die met me meeleven... Het zijn allemaal lichtpuntjes die me dankbaar maken.’

‘Denk je dat je gauw dood gaat?’

‘Nee, dat denk ik niet. Thomas, die jonge huisarts –ik zal niet meer “jongen” zeggen– denkt ook dat ik nog wel een poosje leef.’

‘Hoe kan hij dat weten?’

‘Hij heeft natuurlijk contact gehad met mijn vorige huisarts en met mijn specialist in het ziekenhuis en mijn dossier doorgenomen. Gezien de aard van mijn klachten denkt hij echt dat ik niet vandaag of morgen doodga. Ik wil ook nog zo graag leven.’

‘Leef je nog met je verjaardag?’

Oma denkt even na. ‘Dat is over ongeveer twee maand. Ik weet niet precies wat de dokter bedoelt met “nog een poosje leven” en het kan ineens snel gaan. Niemand weet het.’

‘Nee.’

‘Ik ben blij dat ik me nu nog zo goed voel. Soms voel ik me wel schuldig dat ik nu misschien een plek van een ander inneem in de hospice.’

‘Echt? Dat hoeft toch niet, oma.’

‘Dat weet ik. Ik voldoe aan de criteria: een levensverwachting van maximaal drie maanden, maar zoals ik me nu voel, had ik ook nog wel thuis kunnen zijn.’

‘Met Flodder,’ vult Livia aan.

‘Met Flodder,’ beaamt oma. ‘En meer hulp van de thuiszorg en huishoudelijke hulp.’

‘Had je dat liever gewild?’

Oma denkt na. Livia ziet dat ze de voor- en nadelen in haar hoofd afweegt. Het is alsof ze een lijstje in haar hoofd maakt. ‘Nee,’ zegt ze